Hermina Dercks

Keulse protocolvondst en aanvullende renteregisterlezing

11 november 2026 · Ottersum, De Roepaan en Gennep · ADD-ONLY

Nieuwe oorspronkelijke bron: een Keuls protocolbesluit van **18 oktober 1694** noemt de overleden Ottersumse pastoor **Arnoldus Beels**, diens erfgenamen en een vervanger. Het levert historische context op; Hermina’s familiebanden blijven onbewezen. [S1]

Deze vervolgronde heeft de openbaar beschikbare oorspronkelijke beelden van drie banden Generalvikariatsprotokolle toegankelijk gemaakt en hun eigenlijke protocolgedeelten op doelvermeldingen gecontroleerd. Daarnaast is op de bestaande renteregisterfoto een bijschrijving in post 6 nader gelezen. Dit addendum legt de nieuwe bronlezing en de begrensde zoekdekking vast.

Onderdeel	Wat deze ronde toevoegt
Ottersum, 1694	Protocolbesluit op scan 165, geschreven p. 161. De verplichting van Beels’ erfgenamen om voor een vervanger te zorgen is rechtstreeks leesbaar. [S1]
1694 en 1734	Visuele screening van 430 protocolbeelden. Geen overtuigende benoemings- of onderhoudsvermelding van Terbruggen herkend. [S2–S4]
Renteregister, post 6	De bijschrijving *modo bert […]* is herkenbaar. Zij wijst op actualisering van deze post; de precieze persoon en rechtsgrond blijven open. [S5]
Hermina en De Roepaan	Geen nieuwe vestigingsakte van post 7, verwantschapsformule of bewijs van eigendomsovergang gevonden. [S6–S8]

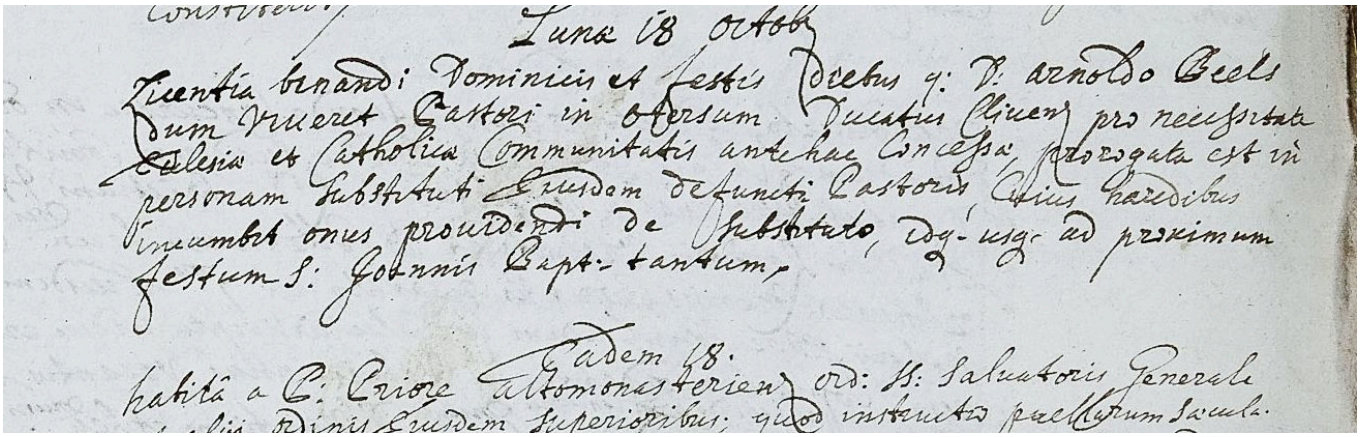
Belang voor het vervolg

De Keulse reeks is nu een praktisch raadpleegbare bron. Een passende protocolregel kan naar een genummerde bijlage leiden. De gevonden Beels-regel heeft echter geen veilig aan die passage toe te schrijven bijlagenummer. Het nabije *Num. 90* hoort bij een andere zaak.

De hoofdvraag blijft welke oorspronkelijke rechtshandeling achter Hermina’s rentepost 7 schuilgaat. De nieuwe context verandert de volgorde van het bewijs niet: eerst het stuk identificeren, vervolgens de betrokken personen, het belaste goed en een eventuele expliciete familieband vaststellen.

1. Het besluit van 18 oktober 1694

Vindplaats: Historisches Archiv des Erzbistums Köln (AEK), GVP026, scan 165, geschreven pagina 161, onder *Lunae 18 octob*. Het jaar 1694 is gecontroleerd in dezelfde band. Open het oorspronkelijke bronbeeld. [S1–S2]

Lunæ 18 octob
Licentia binandi Dominicis et festis locum
dum Viveret Pastori in Ottersum
Ecclesiæ et Catholicæ Communitatis
personam Substituti Defuncti Pastoris
incumbit onus providendi de Substituto
festum S: Joannis Bapt: tantum,
Eadem 18.
habitâ a R: Patre
Analytische uitsnede uit het ongewijzigde origineel. De onderste zichtbare regel begint een volgende inschrijving; zij behoort niet tot de Beels-passage.

Zeker leesbare kernwoorden

“Licentia binandi Dominicis et festis”
“arnoldo Beels … dum Viveret Pastori in Ottersum”
“Cuius haeredibus incumbit onus providendi de Substituto”

Dit zijn geselecteerde tekstankers, geen volledige diplomatische transcriptie. Weggelaten woorden en afkortingen zijn niet stilzwijgend aangevuld. De betekenisdragende passages zijn onafhankelijk herlezen.

Werkvertaling

De eerder aan Arnoldus Beels, tijdens zijn leven pastoor te Ottersum in het hertogdom Kleef, verleende toestemming om op zon- en feestdagen tweemaal de mis op te dragen, wordt verlengd voor de vervanger van deze overleden pastoor. Op Beels’ erfgenamen rust de verplichting voor een vervanger te zorgen. De verlenging geldt slechts tot het volgende feest van Johannes de Doper.

Wat hiermee is vastgesteld

Beels was op de datum van het besluit al overleden. De tekst legt de zorg voor een vervanger bij zijn erfgenamen. De genoemde eindtermijn geldt voor de vergunning; een afzonderlijke einddatum van de vervanging staat er niet. **18 oktober 1694 is de besluitdatum**, geen vastgestelde overlijdensdatum.

Wat de passage openlaat

De vervanger en de erfgenamen worden niet bij naam genoemd. Hermina, Dercks, Terbruggen, De Roepaan en huis 78 staan niet in deze passage. Er is geen bedrag genoemd. De tekst verbindt deze verplichting niet aan de rekeningpost van 109 gulden of aan Hermina’s rentepost 7.

2. De Keulse protocollen: exacte dekking

De digitale catalogus verwijst naar openbare bestanden met de beeldvolgorde (METS). De daarin vermelde originele JPEG’s zijn daadwerkelijk geopend. Een eerdere storing van een viewer bleek daarom geen grens aan de beschikbaarheid van deze bronbeelden. [S2–S4]

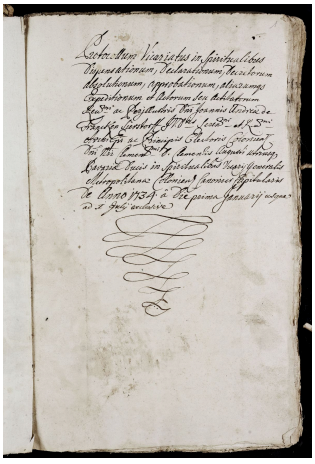
Band	Bekeken protocolbeelden	Datumankers op de beelden	Resultaat
GVP026	007–196 **190 beelden**	2 januari–31 december 1694	Ottersum/Beels op scan 165; geen overtuigende Terbruggen-hit.
GVP066	0011–0104 **94 beelden**	1 januari–30 juni 1734	Geen overtuigende doelvermelding herkend.
GVP067	0011–0156 **146 beelden**	1 juli–31 december 1734	Geen overtuigende doelvermelding herkend.

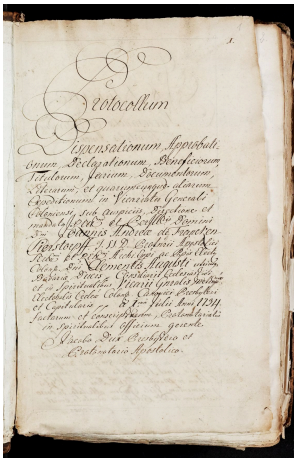
Leeswijze en grens van de negatieve uitkomst

Alle beelden binnen deze drie bereiken zijn visueel gecontroleerd op Ottersum en schrijfvarianten, Everardus/Eberhard Terbruggen en de daarmee samenhangende vicarie- of onderhoudscontext. Mogelijke treffers zijn vergroot bekeken. De controle is een naam- en plaatsgerichte eerste lezing; zij is geen volledige transcriptie van alle Latijnse inschrijvingen.

De gezochte benoeming van 1694 en onderhoudsgarantie van 1734 zijn niet herkend. Dat bewijst niet dat zij in het archief ontbreken. De grote reeksen bijlagen na de protocollen zijn niet systematisch gelezen. Een vermelding kan bovendien onder een andere naam, spelling of administratieve omschrijving staan.

De datering is ook op het handschrift gecontroleerd

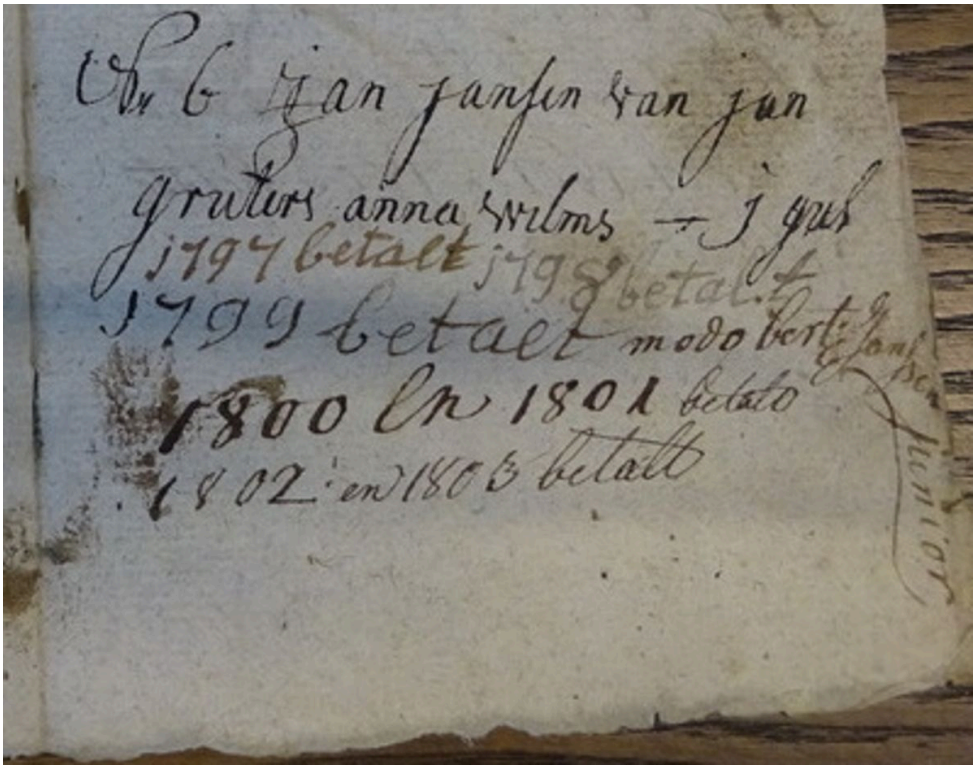

GVP066, scan 0009: titel noemt 1734, 1 januari tot 1 juli exclusief. GVP067, scan 0007: titel noemt 1 juli 1734. De laatste protocolbladen eindigen op respectievelijk 30 juni en 31 december. [S3–S4]

Nummering: in GVP026 staan scans 045–048 (p. 49–52) vóór scans 049–056 (p. 41–48); beide blokken zijn bekeken. Daarom tellen we digitale beelden, niet verondersteld aansluitende paginanummers. De catalogusbenaming “Arnsberger Serie” bij GVP026 blijft als metadata-afwijking genoteerd; de originele jaarkoppen tonen 1694.

3. Post 6: een zichtbare actualisering

Op de bestaande foto 253 (FVB-0192) staat bij post 6 een bruinere bijschrijving. Zij staat naast de betaling over 1799. Open de bestaande registerfoto. [S5]

Gewone uitsnede en vergroting; geen retouche of aangevulde letters. De beperkte scherpte van de oorspronkelijke foto blijft een leesgrens.

Veilige lezing en onzekerheden

Het woord **modo** is herkenbaar, gevolgd door **bert […]**. De verdere naam en de doorlopende aantekening langs de rechterrand zijn onvoldoende zeker. Het begin van de hoofdtekst wordt voorlopig gelezen als *Jan Jansen van Jan / gruters anna wilms*. Die naamlezingen zijn zoekhouvast; zij vormen geen gezinsreconstructie.

De bijschrijving onderscheidt een als “nu” aangeduide naam binnen post 6. Zij ondersteunt de mogelijkheid dat namen in dit soort posten opeenvolgende situaties weergeven. De precieze rol blijft open: betaler, schuldenaar, bezitter, pachter of een andere administratieve betrokkene. Koop, huwelijk en vererving zijn hiermee niet aangetoond.

Voor Hermina’s post 7: namen in een financieel register hoeven geen gelijktijdige familiegroep te vormen. Het nieuw gecontroleerde *modo* staat hier in **post 6**. Het bewijst niet dat de namen in Hermina’s post 7 elkaar opvolgden.

De plaats naast “1799 betaelt” is geen bewijs dat de wijziging in 1799 plaatsvond. Evenmin is “bert […]” gelijkgesteld aan Bertus Jansen in post 5. De oorspronkelijke titel, het folio en de vestigingsakte achter post 7 blijven onbekend.

4. Gevolgen voor de drie bewijsketens

Vraag	Stand na deze ronde
Hermina historisch genoemd en verbonden aan rentepost 7	Blijft bewezen op de reeds bekende bronfoto; de oorspronkelijke vestiging is niet gevonden.
Dochter van Derick Peters	Kandidaat-hypothese; geen expliciete filiatie gevonden.
Zuster van Hermen of Henrich	Kandidaat-hypothese; geen expliciete verwantschap gevonden.
Eerder gehuwd met Peter van den Bergh	Kandidaat-hypothese; geen huwelijks- of boedelbewijs toegevoegd.
Moeder van Peters acht kinderen in Kessel bij Goch	Blijft uitgesloten binnen het bestaande dossier: de moeder is Anna Wolters.
Post 7 juridisch verbonden met huis 78	Nog te controleren; geen identificerende eigendoms- of vestigingsakte.
Erven bij de post van 109 gulden	Identiteit blijft open; ook het jaar 1784 is nog niet op de oorspronkelijke boektitel bevestigd.

Deze tabel bewaart het bestaande bewijskader. De nieuwe Beels-bron verhoogt geen familiehypothese tot bewezen. Ook worden Derick Peters, Hermen Derickx, Henrich Dircks en Hermina niet op naamovereenkomst samengevoegd. [S6–S8]

A · De Dercks-familie, 1694–1735

De oorspronkelijke P.A.O.-benoemingsbrief van 1694 en garantiebrief van 1734 blijven afzonderlijke doelstukken. De door Driessen vermelde Derick Peters en Hermen Derickx moeten daarin op hun precieze rol worden gelezen. De gevonden Beels-inschrijving vervangt die stukken niet. [S8]

B · Overgang naar Van den Bergh

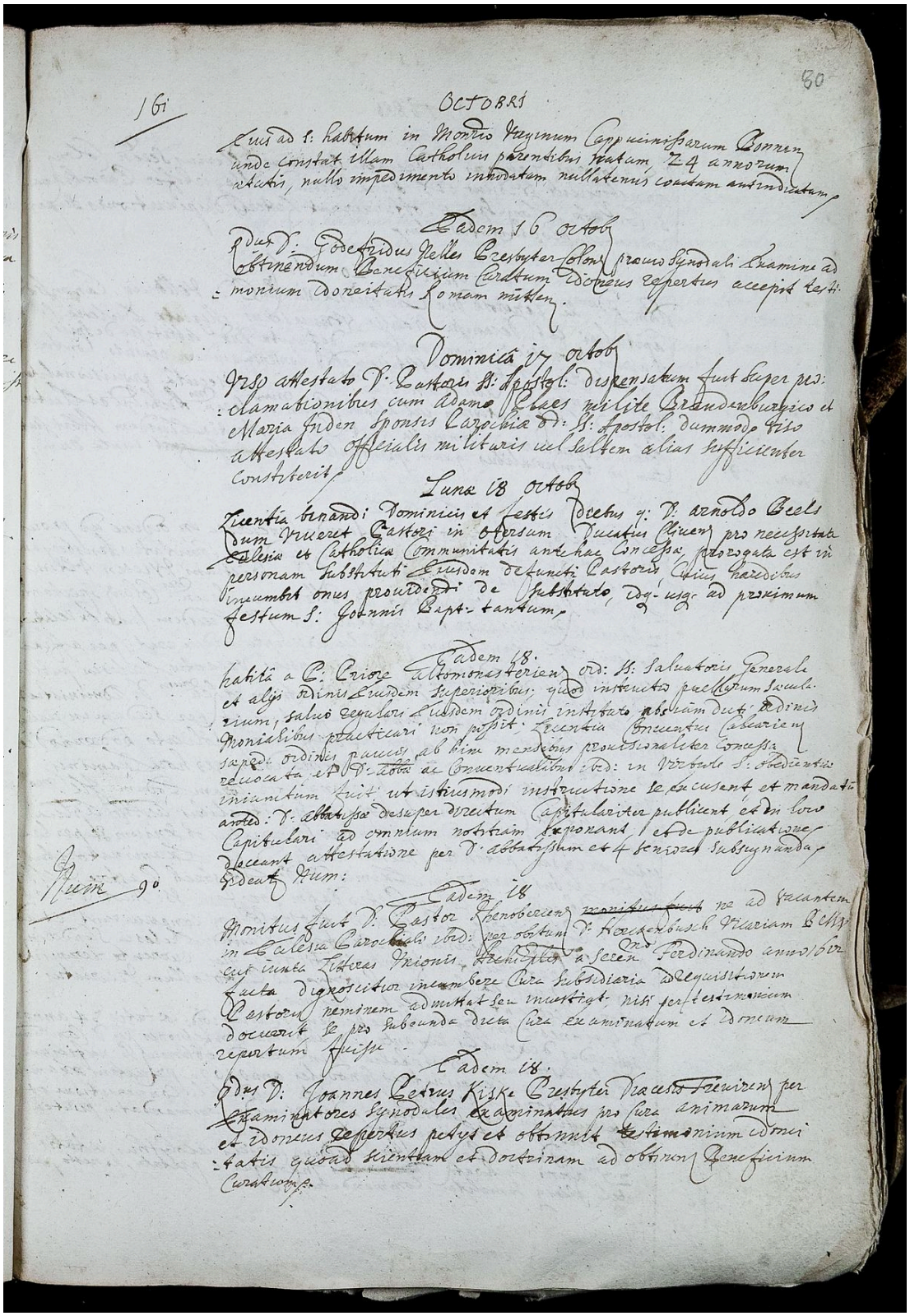
Bij *Henrich Dircks → modo Peter van den Bergh* blijft de beslisvraag welke rechtshandeling de overgang verklaart. Een namenwisseling in een register beslist niet tussen koop, huwelijk, vererving of een andere oorzaak.

C · Kerkelijke en financiële lasten

De eerste prioriteit blijft de oorspronkelijke vestiging van post 7: partijen, goed, kapitaal of prestatie, begunstigde, eventuele voorgangers en letterlijke verwantschapswoorden. Daarnaast moeten de armenrekeningen 1782–1785 met titelbladen, rubrieken, afsluitingen en eventuele bijlagen worden vergeleken om de 109 gulden te verklaren.

5. Het volledige bronblad uit 1694

AEK, GVP026, scan 165, geschreven p. 161. De Ottersumse passage staat onder *Lunae 18 octob*, in het bovenste middendeel. [S1]

Het volledige beeld voorkomt dat de Beels-passage wordt vermengd met de andere besluiten op dezelfde pagina. Het lager geplaatste “Num. 90” is geen vastgestelde verwijzing bij Beels. Het ongewijzigde JPEG is ook als bestand in deze PDF opgenomen.

6. Bronnen, behoud en vervolggrenzen

S1 — Nieuwe primaire vondst. AEK, GVP026, scan 165, p. 161, 18 oktober 1694. Originele JPEG. Rechtstreeks visueel gelezen; de kernpassage is onafhankelijk herlezen.

S2 — Protocol 1694. Openbare METS van GVP026. Bronbeelden 007–196; het jaar staat ook in de oorspronkelijke maandkoppen. Beeld-URL's en controlelog zijn in de PDF-bijlagen vastgelegd.

S3 — Protocol januari–juni 1734. Openbare METS van GVP066. Titelblad 0009; protocol 0011–0104, geschreven p. 1–94.

S4 — Protocol juli–december 1734. Openbare METS van GVP067. Titelblad 0007; protocol 0011–0156, geschreven p. 1–146.

S5 — Bestaand renteregisterbeeld. Familiearchief, foto 253 / FVB-0192. Het originele beeld is uit de bijlagen van het eerdere verslag hergebruikt. SHA-256 begint met 662f9175898840a5; de volledige controlewaarde staat in het bijlagenmanifest.

S6 — Eerder verslag, niet als nieuwe vondst geteld. Renteposten en rekeningcontext, 11 november 2026. Onder meer de lezing van post 4 ("voor de jaren", niet "voor de armen") en de gescheiden rekening- en fundatiecontext blijven gehandhaafd.

S7 — Deduplicatie 1722/1741. Nieuwe akten 1722 en 1741 en Goederen en rentepost 7, beide 11 november 2026. De goederen, de pachter en de roggeverplichting stonden al in deze dossiers. De herlezing leverde geen nieuwe Hermina-identificatie op.

S8 — Bestaande verwijzingen naar P.A.O. Kerkboeken 1694–1754, bronaudit van 10 november 2026, met verwijzingen naar Th.W.J. Driessen, *De Roepaan te Ottersum*, *Loo-Kroniek* 14 (1960), p. 4–5 en 14, noten 31, 32, 34 en 36. De gepubliceerde verwijzing blijft onderscheiden van een nu gelezen originele akte.

Wat als controlepakket is opgenomen

De PDF bevat geselecteerde ongewijzigde bronbeelden, de drie openbare METS-bestanden, een gecombineerd beeldmanifest met URL's en SHA-256-controlewaarden, de leeslogs en de compacte deelnotities. De 430 volledige protocolbeelden zijn niet allemaal in deze PDF opgenomen; hun exacte vindplaatsen zijn vastgelegd. Moderne bezoekersaantekeningen zijn buiten het bronpakket gehouden.

Nog steeds ontbrekend

Geen oorspronkelijke vestigingsakte van post 7; geen aangetroffen kwitantie bij de 109 gulden; geen bewezen identificatie van de erven Van den Berg; geen oorspronkelijke overeenkomst uit 1793 met een vastgestelde identiteit van An gen Eend. De Beels-erfgenamen uit 1694 worden met geen van deze personen gelijkgesteld.

ADD-ONLY: dit is een nieuw zelfstandig addendum. Bestaande dossiers, website en kwartierstaat zijn niet gewijzigd. Er zijn geen berichten of archiefverzoeken verzonden en geen kosten gemaakt.